

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ องค์การบริหารส่วนตำบลพุดสวรรค์ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ประจำปี 2569

ตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐประจำปี 2569 เพื่อให้หน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ซึ่งเป็นเกณฑ์การประเมินที่ต้องการให้หน่วยงานภาครัฐยกระดับการดำเนินงาน โดยมีการประเมินด้านการต่อต้านการทุจริตในองค์กร เกี่ยวกับการดำเนินงานเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน การรับสินบน โดยมีการประเมินหลักฐานเชิงประจักษ์ ให้มีการดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตรวจสอบได้

องค์การบริหารส่วนตำบลพุดสวรรค์ ให้ความสำคัญต่อการบริหารราชการด้วยความโปร่งใส สุจริต และตรวจสอบได้ ตามหลักธรรมาภิบาล และนโยบายการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของภาครัฐ โดยเฉพาะการป้องกันความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการให้หรือรับสินบนในการปฏิบัติราชการ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของประชาชน และประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์กร

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพุดสวรรค์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และลดโอกาสการเกิดการทุจริต จึงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 โดยกำหนดประเด็นความเสี่ยง วิเคราะห์ระดับความรุนแรงของความเสี่ยง และกำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยงอย่างเหมาะสม

หลักการและเหตุผล

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารจัดการองค์กร เพื่อช่วยให้หน่วยงานสามารถป้องกันปัญหาการทุจริตได้เชิงรุก โดยเฉพาะความเสี่ยงเกี่ยวกับการให้หรือรับสินบน ซึ่งอาจเกิดขึ้นจากกระบวนการปฏิบัติงานที่มีการใช้ดุลพินิจ การใช้อำนาจหน้าที่ การอนุมัติ อนุญาต หรือการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงาน

องค์การบริหารส่วนตำบลพุดสวรรค์ จึงได้จัดทำรายงานการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดมาตรการป้องกันการทุจริต การควบคุมภายใน และการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่นในความสุจริต โปร่งใส และตรวจสอบได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานของหน่วยงาน
2. เพื่อกำหนดมาตรการควบคุมและป้องกันความเสี่ยงการทุจริต
3. เพื่อเสริมสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่
4. เพื่อยกระดับคุณธรรมและธรรมาภิบาลในการบริหารราชการ
5. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชนในการดำเนินงานของหน่วยงาน

ขอบเขตการประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงครอบคลุมภารกิจสำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบลพุทธสวรรค์ จำนวน 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ
2. ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
3. ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

แนวทางปฏิบัติในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มีขั้นตอนหลัก ๕ ขั้นตอน ดังนี้

- ๑) การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต
- ๒) การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
- ๓) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- ๔) การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต
- ๕) การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต

หน่วยงานจะต้องค้นหากระบวนการงานซึ่งเป็นภารกิจงานหลักของหน่วยงานที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดการทุจริต โดยการค้นหาความเสี่ยงการทุจริตอาจพิจารณาจากความเสี่ยงที่เคยเกิดขึ้น หรือคาดว่าจะเกิดขึ้นซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเป็นไปได้ว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตจากการพยากรณ์หรือการวิเคราะห์สถานการณ์ (Unknown Factor)

ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมติฐาน หรือการคาดการณ์ล่วงหน้าถึงเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) ซึ่งเป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward Looking Information) โดยไม่คำนึงว่าหน่วยงานมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้วหรือไม่ ทั้งนี้ การวิเคราะห์ความเสี่ยงต้องพิจารณาในลักษณะกรณีเลวร้ายที่สุด (Worst Case) เพื่อให้สามารถกำหนดมาตรการป้องกันได้อย่างครอบคลุมและรัดกุม

หลักการสำคัญในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต คือ ต้องไม่นำปัญหาหรือข้อจำกัดในการบริหารงานปัจจุบัน เช่น การขาดแคลนทรัพยากร บุคลากร พาหนะ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ บุคลากร ขาดความรู้ ความเข้าใจ หรือขาดจิตสำนึก มาปะปนกับการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต เนื่องจากปัจจัยดังกล่าวเป็นความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk) ที่อาจส่งผลให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ แต่ไม่ถือเป็นความเสี่ยงด้านการทุจริตโดยตรง

ทั้งนี้ หน่วยงานควรให้ความสำคัญกับกระบวนการงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจหน้าที่ การอนุมัติ อนุญาต การจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารงบประมาณ การจัดเก็บรายได้ การบริหารพัสดุ การคัดเลือกบุคคล รวมถึงโครงการที่ใช้งบประมาณจำนวนมาก หรือโครงการที่มีผลกระทบต่อประชาชนจำนวนมาก เนื่องจาก

เป็นกระบวนการที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงต่อการทุจริตสูง และอาจส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นของหน่วยงานได้

นอกจากนี้ หน่วยงานควรเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกระดับมีส่วนร่วมในการค้นหาและระบุความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้สามารถสะท้อนปัญหาและข้อเท็จจริงจากการปฏิบัติงานได้อย่างรอบด้าน รวมถึงควรนำข้อมูลจากข้อร้องเรียน ผลการตรวจสอบภายใน ผลการตรวจสอบจากหน่วยงานภายนอก และกรณีศึกษาการทุจริตที่เกิดขึ้นในหน่วยงานอื่น มาประกอบการวิเคราะห์ความเสี่ยง เพื่อให้การประเมินมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานจริงมากยิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

เป็นขั้นตอนภายหลังจากที่หน่วยงานได้ร่วมกันพิจารณาและคัดเลือกกระบวนการหรือโครงการที่จะนำมาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานแล้ว จากนั้นให้หน่วยงานนำกระบวนการหรือโครงการดังกล่าวมาวิเคราะห์และระบุรายละเอียดของแต่ละขั้นตอนการดำเนินงานอย่างครบถ้วนและชัดเจน เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบในการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นในแต่ละขั้นตอนของการปฏิบัติงาน

การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต จะต้องอธิบายลักษณะหรือพฤติกรรมที่อาจนำไปสู่การทุจริตให้ละเอียดและชัดเจนมากที่สุด โดยต้องสามารถอธิบายได้ว่า “ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร และเพื่อประโยชน์อะไร” ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถมองเห็นช่องโหว่หรือจุดอ่อนที่อาจเอื้อให้เกิดการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบได้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปเกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ การเรียกรับผลประโยชน์ การเอื้อประโยชน์แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง การเลือกปฏิบัติ หรือการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่เพื่อผลประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้อง

ในการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต หน่วยงานควรพิจารณาให้ครอบคลุมทั้งกระบวนการ ตั้งแต่ขั้นตอนการเสนอเรื่อง การพิจารณาอนุมัติ การตรวจสอบเอกสาร การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง การเบิกจ่ายงบประมาณ การตรวจรับงาน การติดตามผล ตลอดจนการรายงานผลการดำเนินงาน เพื่อให้สามารถค้นหาความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างครบถ้วนรอบด้าน

นอกจากนี้ ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้รับผิดชอบกระบวนการหรือโครงการ (Risk Owners) ควรมีส่วนร่วมในการระบุและวิเคราะห์ประเด็นความเสี่ยง เนื่องจากเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจ และเห็นสภาพปัญหาจากการปฏิบัติงานจริง อย่างไรก็ตาม การประเมินความเสี่ยงการทุจริตไม่ควรพิจารณาเฉพาะความคิดเห็นของ Risk Owners เพียงฝ่ายเดียว เพราะในหลายกรณีผู้ปฏิบัติงานอาจไม่ยอมรับข้อบกพร่อง หรืออาจเกิดการบิดเบือนข้อมูลเกี่ยวกับจุดอ่อนของกระบวนการได้

ดังนั้น หน่วยงานควรเปิดโอกาสให้บุคคลหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินความเสี่ยงด้วย เช่น หน่วยตรวจสอบภายใน ผู้บังคับบัญชา ผู้แทนภาคประชาชน ผู้รับบริการ ผู้มีส่วน

ได้ส่วนเสียภายนอก หรือหน่วยงานกำกับดูแล เพื่อให้สามารถสะท้อนมุมมองที่หลากหลาย และช่วยให้การวิเคราะห์ประเด็นความเสี่ยงมีความโปร่งใส เป็นกลาง และสอดคล้องกับข้อเท็จจริงมากยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริตที่ดี จะช่วยให้หน่วยงานสามารถกำหนดมาตรการป้องกันและควบคุมความเสี่ยงได้อย่างตรงจุด มีประสิทธิภาพ และลดโอกาสการเกิดการทุจริตในกระบวนการหรือโครงการของหน่วยงานได้อย่างเป็นรูปธรรม

ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

หน่วยงานต้องกำหนดหลักเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่นำมาประเมิน โดยกำหนดเกณฑ์ให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับลักษณะภารกิจ ขนาดของหน่วยงาน และบริบทของการดำเนินงาน เพื่อให้การประเมินความเสี่ยงมีมาตรฐาน สามารถวิเคราะห์และเปรียบเทียบระดับความเสี่ยงได้อย่างชัดเจนและเป็นระบบ

การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต โดยทั่วไปจะพิจารณาจาก ๒ ปัจจัยสำคัญ ได้แก่ ด้านโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และด้านผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) ซึ่งทั้งสองปัจจัยจะถูกนำมาใช้ประกอบการให้คะแนนและจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดมาตรการควบคุมและป้องกันความเสี่ยงการทุจริตต่อไป

๑. ด้านโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)

เป็นการพิจารณาถึงความเป็นไปได้หรือความน่าจะเป็นที่เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริตจะเกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาหนึ่ง โดยอาจพิจารณาจากความถี่ของการเกิดเหตุการณ์ในอดีต สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ช่องโหว่ของระบบงาน ระดับการกำกับดูแลควบคุมภายใน รวมถึงปัจจัยเอื้อที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริตได้ง่ายขึ้น

การประเมินด้านโอกาสเกิดความเสี่ยง อาจแบ่งระดับคะแนน เช่น ระดับต่ำ ระดับปานกลาง และระดับสูง หรือกำหนดเป็นคะแนนตัวเลข เช่น ๑-๕ คะแนน เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ระดับความเสี่ยงได้อย่างชัดเจน โดยตัวอย่างของการพิจารณา ได้แก่

ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดขึ้นและมีโอกาสเกิดได้น้อย

ความเสี่ยงที่เคยเกิดขึ้นบ้างเป็นครั้งคราว

ความเสี่ยงที่มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้งหรือเกิดซ้ำอย่างต่อเนื่อง

ความเสี่ยงที่มีช่องโหว่สูง ขาดการควบคุม หรือมีเรื่องร้องเรียนจำนวนมาก

๒. ด้านผลกระทบของความเสี่ยง (Impact)

เป็นการวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น หากเกิดเหตุการณ์ทุจริตขึ้นจริง ซึ่งผลกระทบอาจแบ่งได้ทั้งด้านการเงินและด้านที่ไม่ใช่การเงิน โดยหน่วยงานควรพิจารณาให้ครอบคลุมทุกมิติที่อาจได้รับผลกระทบจากการทุจริต

ผลกระทบด้านการเงิน ได้แก่ ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับงบประมาณของทางราชการ การสูญเสียทรัพย์สินของรัฐ ค่าใช้จ่ายในการแก้ไขปัญหา หรือความเสียหายที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงาน

ผลกระทบที่ไม่ใช่ด้านการเงิน ได้แก่ ผลกระทบต่อชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของหน่วยงาน ความเชื่อมั่นของประชาชน การร้องเรียน การถูกตรวจสอบจากหน่วยงานภายนอก ผลกระทบต่อขวัญและกำลังใจของบุคลากร ตลอดจนผลกระทบต่อความโปร่งใสและธรรมาภิบาลขององค์กร

ทั้งนี้ หน่วยงานสามารถกำหนดระดับผลกระทบเป็นระดับต่ำ ปานกลาง และสูง หรือกำหนดเป็นคะแนนเชิงตัวเลข เช่น ๑-๕ คะแนน ตามความเหมาะสมของแต่ละหน่วยงานและลักษณะของกระบวนการที่ทำการประเมิน

ในการกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง หน่วยงานควรกำหนดคำอธิบายของแต่ละระดับคะแนนให้ชัดเจน เพื่อให้ผู้ประเมินมีความเข้าใจตรงกัน และสามารถประเมินความเสี่ยงได้อย่างเป็นมาตรฐานเดียวกัน ลดความคลาดเคลื่อนจากการใช้ดุลยพินิจส่วนบุคคล

อย่างไรก็ตาม ตัวอย่างเกณฑ์ด้านโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และด้านผลกระทบ (Impact) ที่ปรากฏในคู่มือหรือแนวทางต่าง ๆ เป็นเพียงตัวอย่างเบื้องต้นเท่านั้น หน่วยงานสามารถปรับปรุงหรือกำหนดหลักเกณฑ์เพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงลักษณะภารกิจ ความซับซ้อนของกระบวนการ ระดับความสำคัญของโครงการ และสภาพแวดล้อมในการดำเนินงานของหน่วยงาน เพื่อให้การประเมินความเสี่ยงการทุจริตมีประสิทธิภาพและสะท้อนสถานการณ์จริงมากที่สุด

เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood) (จำนวนครั้ง)

ตารางระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหายการทุจริต (Likelihood)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสดังกล่าวเหตุการณ์เป็นประจำ หรือ มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นมากกว่า ๕ ครั้ง / ปี
๔	สูง	มีโอกาสดังกล่าวเหตุการณ์บ่อยครั้ง หรือ มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นไม่เกิน ๔ ครั้ง/ปี
๓	ปานกลาง	มีโอกาสดังกล่าวเหตุการณ์ทุจริตขึ้นบางครั้ง หรือ มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นไม่เกิน ๓ ครั้ง/ปี
๒	น้อย	มีโอกาสดังกล่าวเหตุการณ์ทุจริตขึ้นน้อยครั้ง หรือ มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นไม่เกิน ๒ ครั้ง/ปี
๑	น้อยมาก	มีโอกาสดังกล่าวเหตุการณ์ทุจริตขึ้นยาก หรือ มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้น ๑ ครั้ง/ปี

เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood) (ร้อยละ)

ตารางระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหายการทุจริต (Likelihood)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้สูงมาก (ร้อยละ ๑๐ ขึ้นไป)
๔	สูง	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้สูง (ร้อยละ ๑๐)
๓	ปานกลาง	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นบางครั้ง (ร้อยละ ๕)
๒	น้อย	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นน้อยมาก (ร้อยละ ๓)
๑	น้อยมาก	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (น้อยกว่าร้อยละ 1)

เกณฑ์ผลกระทบ (Impact) (ด้านการเงิน)

ตารางระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)			
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย (ผลกระทบทางการเงิน)	คำอธิบาย (ผลกระทบที่ไม่ใช่ด้านการเงิน)
๕	สูงมาก	ความเสียหายตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป	เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ ถูกกลโกงข้อมูลความผิด เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม
๔	สูง	ความเสียหายตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบ ด้านความโปร่งใส สื่อมวลชนลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ
๓	ปานกลาง	ความเสียหายตั้งแต่ ๒๕๐,๐๐๐ บาท ถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท	หน่วยงานตรวจสอบเข้าทำการ ตรวจสอบข้อเท็จจริง
๒	น้อย	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๕๐,๐๐๐ บาท	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียนแจ้งเบาะแส
๑	น้อยมาก	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือน้อยกว่า	แทบไม่มี

เกณฑ์ผลกระทบ (Impact) (ด้านอื่นๆ)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	- เกิดความเสียหายต่อรัฐเจ้าหน้าที่ถูกกลโกงข้อมูลความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม - เกิดการฟ้องร้องต่อศาล หรือหน่วยงานกำกับดูแล องค์กรตรวจสอบทำการตรวจสอบ ความเสียหายที่เกิดขึ้น
๔	สูง	- ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ มีการร้องเรียนต่อสื่อมวลชนและมีการออกข่าว
๓	ปานกลาง	- หน่วยตรวจสอบภายใน/ภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง - มีการส่งหนังสือร้องเรียนและตั้งคำถามต่อการทำงานโดยไม่ได้รับคำตอบที่ชัดเจน
๒	น้อย	- มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	น้อยมาก	- ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน /เริ่มมีความกังวลและสอบถามข้อมูล

ระดับความเสี่ยง = ระดับโอกาส X ระดับความรุนแรง

การประเมินระดับความเสี่ยง

แผนภูมิความเสี่ยง

ผลกระทบ	๕					
	๔					
	๓					
	๒					
	๑					
		๑	๒	๓	๔	๕
	โอกาสที่จะเกิด					

กรอบการกำหนดระดับความเสี่ยงตามเขตรสี

ความเสี่ยงใดอยู่ในระดับที่ควรคำนึงถึงและต้องรับดำเนินการจัดการกับความเสี่ยงเป็นอันดับแรก ก่อน โดย ตารางการประเมินระดับความเสี่ยงข้างต้นแบ่งระดับความเสี่ยงออกเป็น 5 ระดับ จำแนกระดับ ความเสี่ยงโดย ใช้สีเป็นตัวกำหนด ดังนี้

- สีแดง หมายถึง ระดับความเสี่ยง สูงมาก
- สีส้ม หมายถึง ระดับความเสี่ยง สูง
- สีเหลือง หมายถึง ระดับความเสี่ยง ปานกลาง
- สีเขียว หมายถึง ระดับความเสี่ยง น้อย
- สีฟ้า หมายถึง ระดับความเสี่ยง น้อยที่สุด

วิธีการประเมินระดับความเสี่ยงโดยใช้ตารางการประเมินระดับความเสี่ยงข้างต้น ให้นำ คะแนนของโอกาสที่จะเกิดและคะแนนของผลกระทบที่วิเคราะห์ได้ของแต่ละความเสี่ยงมากำหนดลงใน ตารางการประเมินระดับความเสี่ยงโดยถ้าคะแนนของโอกาสและผลกระทบมาบรรจบกันที่สีใดก็แสดงว่า ความเสี่ยงนั้นอยู่ในระดับความเสี่ยงตามความหมายของระดับความเสี่ยงที่ให้ไว้ข้างต้นระดับของความ เสี่ยง สถานะของความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินโอกาสและผลกระทบของ แต่ละปัจจัยเสี่ยงตามตาราง ดังนี้

แผนผังจัดระดับความเสี่ยง

Risk Assessment Matrix			โอกาส				
			น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
			1	2	3	4	5
ผลกระทบ ความรุนแรง /	สูงมาก	5	1x5 (15)	2x5 (17)	3x5 (21)	4x5 (23)	5x5 (25)
	สูง	4	1x4 (11)	2x4 (13)	3x4 (19)	4x4 (22)	5x4 (24)
	ปานกลาง	3	1x3 (5)	2x3 (8)	3x3 (9)	4x3 (18)	5x3 (20)
	น้อย	2	1x2 (3)	2x2 (6)	3x2 (7)	4x2 (12)	5x2 (16)
	น้อยที่สุด	1	1x1 (1)	2x1 (2)	3x1 (4)	4x1 (10)	5x1 (14)
Risk Appetite Boundary: ขอบเขตของระดับความรุนแรงเป็นปัจจัยเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้							

ตารางประเมินความเสี่ยงการทุจริต ของ องค์การบริหารส่วนตำบลพยุหสวรรค์ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

1. ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ

กระบวนการอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ เป็นภารกิจที่มีการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ในการพิจารณาอนุญาตตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการเรียกรับผลประโยชน์หรือสินบน เพื่ออำนวยความสะดวกหรือเร่งรัดการดำเนินการ

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ปัจจัยหรือสาเหตุความเสี่ยง	ระดับโอกาสเกิด	ระดับผลกระทบ	ระดับความรุนแรงของความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยง
การเรียกรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดเพื่ออำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาต	เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีอำนาจในการใช้ดุลพินิจตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง	4	5	ระดับสูงมาก	กำหนดขั้นตอน ระยะเวลา และหลักเกณฑ์การพิจารณา อนุญาตให้ชัดเจน พร้อมเผยแพร่ต่อสาธารณะ
การเลือกปฏิบัติในการพิจารณาอนุมัติหรืออนุญาต	ขาดระบบกำกับติดตามและตรวจสอบการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ	3	4	ระดับสูง	มอบหมายผู้บังคับบัญชาตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง
การรับของขวัญ ทรัพย์สิน หรือประโยชน์ตอบแทนจากผู้มาติดต่อราชการ	เจ้าหน้าที่ขาดความตระหนักด้านคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติราชการ	3	4	ระดับสูง	ประกาศนโยบายงดรับของขวัญและของกำนัลจากการปฏิบัติหน้าที่

หน่วยงานได้กำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยงด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ โดยจัดทำคู่มือและกำหนดขั้นตอนการขออนุญาตให้มีความชัดเจน กำหนดระยะเวลาการให้บริการอย่างเป็นมาตรฐาน เปิดเผยข้อมูลและประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์เพื่อให้ประชาชนรับทราบอย่างทั่วถึง รวมทั้งกำหนดช่องทางรับเรื่องร้องเรียนกรณีพบการเรียกรับผลประโยชน์ ตลอดจนกำกับติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โดยผู้บังคับบัญชาอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมด้านจริยธรรม วินัย และความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ เพื่อป้องกันการทุจริตและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนในการรับบริการจากภาครัฐ

2. ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการใช้อำนาจโดยมิชอบ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน หรือเอื้อประโยชน์แก่บุคคลใกล้ชิด ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ปัจจัยหรือสาเหตุ ความเสี่ยง	ระดับ โอกาสเกิด	ระดับผล กระทบ	ระดับความ รุนแรงของ ความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยง
การใช้อำนาจหน้าที่เพื่อเอื้อประโยชน์แก่บุคคลใกล้ชิดหรือพวกพ้อง	ระบบการควบคุมภายในและการตรวจสอบยังไม่ครอบคลุมเพียงพอ	3	5	ระดับสูง	เสริมสร้างระบบกำกับดูแลและตรวจสอบ การปฏิบัติงานตามสายการบังคับบัญชา
การเรียกรับผลประโยชน์จากประชาชนผู้มารับบริการ	เจ้าหน้าที่มีอำนาจในการพิจารณาหรือให้บริการประชาชน	4	5	ระดับสูงมาก	จัดให้มีช่องทางร้องเรียนการทุจริตและ ติดตั้งอุปกรณ์บันทึกภาพในจุดให้บริการ
การนำทรัพย์สินของทางราชการ ไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน	การควบคุมดูแลทรัพย์สินของทางราชการยังไม่รัดกุมเพียงพอ	3	3	ระดับปานกลาง	จัดทำทะเบียนควบคุมการใช้ทรัพย์สินของทางราชการและตรวจสอบเป็นประจำ

หน่วยงานได้กำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยงโดยกำหนดแนวปฏิบัติด้านจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ จัดอบรมด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน จัดให้มีระบบร้องเรียนและคุ้มครองผู้ร้องเรียน ควบคุมการใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่างเคร่งครัด รวมทั้งตรวจสอบการปฏิบัติงานโดยหน่วยตรวจสอบภายใน และดำเนินการทางวินัยกับผู้กระทำผิดอย่างจริงจัง เพื่อป้องกันการทุจริตและเสริมสร้างธรรมาภิบาลภายในหน่วยงาน

3. ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

การใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานราชการ เป็นภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง การเบิกจ่ายเงิน และการบริหารโครงการต่าง ๆ ซึ่งอาจเกิดความเสี่ยงต่อการทุจริต เช่น การเอื้อประโยชน์แก่ผู้รับจ้าง การเบิกจ่ายเกินจริง หรือการใช้จ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ปัจจัยหรือสาเหตุความเสี่ยง	ระดับโอกาสเกิด	ระดับผลกระทบ	ระดับความรุนแรงของความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยง
การเรียกรับผลประโยชน์จากผู้ประกอบการหรือคู่สัญญา	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ทางธุรกิจ	4	5	ระดับสูงมาก	ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐอย่างเคร่งครัด
การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ผู้เสนอราคารายใดรายหนึ่ง	ผู้จัดทำรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขทางเทคนิค	3	5	ระดับสูง	แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะจากหลายภาคส่วนร่วมพิจารณา
การเบิกจ่ายงบประมาณไม่ถูกต้องครบถ้วนตามระเบียบราชการ	การตรวจสอบเอกสารหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายไม่เพียงพอ	3	4	ระดับสูง	กำหนดให้มีการตรวจสอบเอกสารหลักฐานและอนุมัติหลายขั้นตอน

หน่วยงานได้กำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้างและการใช้งบประมาณ โดยให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐอย่างเคร่งครัด พร้อมเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างผ่านระบบ e-GP เพื่อความโปร่งใส และแต่งตั้งคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างรวมทั้งคณะกรรมการตรวจรับจากหลายฝ่ายเพื่อร่วมตรวจสอบถ่วงดุล นอกจากนี้ยังควบคุมการเบิกจ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย มีการตรวจสอบภายในและติดตามประเมินผลโครงการอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนกำหนดบทลงโทษอย่างชัดเจนกรณีพบการทุจริตหรือการกระทำผิด เพื่อป้องกันความเสียหายและเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงานภาครัฐ

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ของหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลพุดสวรรค์
ประเภทความเสี่ยง ด้านที่ 1. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต

ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยงการ ทุจริต	ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือ ป้องกันความเสี่ยงการ ทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
1	<p>1. จัดทำคู่มือและขั้นตอนการยื่นคำขอ อนุมัติ อนุญาตต่าง ๆ และติดประกาศ ประชาสัมพันธ์ ณ สถานที่กำหนดยื่น หรือประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์และสื่อ ออนไลน์ของหน่วยงานให้ประชาชน รับประทาน</p> <p>2. จัดกิจกรรมประกาศเจตนารมณ์ นโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุก ชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy)</p> <p>3. จัดโครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรม และเสริมสร้างวินัยแก่บุคลากรใน หน่วยงาน</p> <p>4. นำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการ ติดตามสถานะคำขออนุญาตเพื่อลดการ ใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่</p> <p>5. จัดให้มีช่องทางรับเรื่องร้องเรียนและ ร้องทุกข์เกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติ มิชอบ</p>	<p>เจ้าหน้าที่อาจเรียกเก็บ ทรัพย์สินหรือประโยชน์ อื่นใดจากผู้มาติดต่อ ราชการ เพื่ออำนวยความสะดวก ความสะดวก ความ รวดเร็ว หรือช่วยเหลือ ในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต รวมถึงการใช้ ดุลพินิจโดยมิชอบหรือ เลือกปฏิบัติ</p>	ปานกลาง	<p>1. กำหนดมาตรฐาน ขั้นตอน และระยะเวลาใน การให้บริการอย่างชัดเจน</p> <p>2. เผยแพร่คู่มือประชาชน ตามพระราชบัญญัติการ อำนวยความสะดวกในการ พิจารณาอนุญาตของทาง ราชการ พ.ศ. 2558</p> <p>3. กำหนดมาตรการ ตรวจสอบการใช้ดุลพินิจของ เจ้าหน้าที่</p> <p>4. ส่งเสริมและกำกับให้ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตาม ประมวลจริยธรรมและวินัย ข้าราชการ</p> <p>5. กำหนดมาตรการ No Gift Policy และแนวทาง ปฏิบัติในการป้องกัน ผลประโยชน์ทับซ้อน</p> <p>6. จัดให้มีระบบรับเรื่อง ร้องเรียนและติดตามผล อย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้</p>	<p>1. ประชาสัมพันธ์ขั้นตอน ระยะเวลา และเอกสาร ประกอบการยื่นคำขอผ่าน ช่องทางต่าง ๆ ของหน่วยงาน</p> <p>2. จัดประชุมชี้แจงและทำความเข้าใจแก่บุคลากรเกี่ยวกับ แนวทางป้องกันการทุจริตและ การรับสินบน</p> <p>3. ดำเนินกิจกรรมประกาศ เจตนารมณ์ No Gift Policy ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569</p> <p>4. จัดอบรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกในการ ปฏิบัติราชการแก่เจ้าหน้าที่</p> <p>5. พัฒนาระบบเทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อให้ประชาชน สามารถตรวจสอบสถานะการ ดำเนินงานได้</p> <p>6. กำกับ ติดตาม และตรวจสอบ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โดย ผู้บังคับบัญชาอย่างสม่ำเสมอ</p>	ต.ค. 2568 - ก.ย. 2569	ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนัก ปลัดเทศบาล

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ของหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลพุดสวรรค์
ประเภทความเสี่ยง ด้านที่ 2. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดแนวทางปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล 2. ควบคุม กำกับ ดูแล การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตามสายการบังคับบัญชา 3. ตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่างสม่ำเสมอ 4. จัดกิจกรรมเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรสุจริต 5. จัดช่องทางร้องเรียนกรณีเจ้าหน้าที่ใช้อำนาจโดยมิชอบ 	เจ้าหน้าที่อาจใช้อำนาจหน้าที่เพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตน เอื้อประโยชน์แก่บุคคลใกล้ชิด หรือเรียกรับผลประโยชน์จากประชาชนในการปฏิบัติหน้าที่	สูง	<ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดมาตรการควบคุมการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ 2. กำกับดูแลการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรมของข้าราชการ 3. จัดทำทะเบียนควบคุมการใช้ทรัพย์สินราชการ 4. ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่นความโปร่งใสและตรวจสอบได้ 5. จัดให้มีระบบรับเรื่องร้องเรียนและคุ้มครองผู้ร้องเรียน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดประชุมชี้แจงแนวทางปฏิบัติราชการตามหลักธรรมาภิบาล 2. ตรวจสอบและรายงานผลการใช้ทรัพย์สินของทางราชการเป็นประจำ 3. จัดกิจกรรมอบรมคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่บุคลากร 4. กำหนดมาตรการลงโทษทางวินัยกรณีพบการกระทำผิด 5. ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่อง 	ต.ค. 2568 – ก.ย. 2569	ไม่ใช้งบประมาณ	ทุกส่วนราชการ

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ของหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลพุดสวรรค์
ประเภทความเสี่ยง ด้านที่ 3 ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณและการจัดซื้อจัดจ้าง

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือ ป้องกันความเสี่ยงการ ทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
3	1. ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 2. เผยแพร่ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างผ่านระบบ e-GP และเว็บไซต์ของหน่วยงาน 3. แต่งตั้งคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างและคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ 4. ตรวจสอบเอกสารการเบิกจ่ายงบประมาณทุกขั้นตอน 5. ติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการและการใช้จ่ายงบประมาณ	เจ้าหน้าที่อาจเรียกรับผลประโยชน์จากผู้ประกอบการ กำหนดคุณลักษณะเฉพาะเพื่อเอื้อประโยชน์แก่เอกชน หรือเบิกจ่ายงบประมาณไม่ถูกต้องตามระเบียบราชการ	สูงมาก	1. ควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง 2. เปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างอย่างโปร่งใส 3. กำหนดให้มีคณะกรรมการจากหลายฝ่ายร่วมตรวจสอบ 4. ตรวจสอบเอกสารหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายอย่างเคร่งครัด 5. จัดให้มีการตรวจสอบภายในและรายงานผลต่อผู้บริหาร	1. จัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีและเผยแพร่ต่อสาธารณะ 2. ตรวจสอบคุณลักษณะเฉพาะและราคากลางให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ราชการ 3. แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุจากหลายฝ่ายเพื่อความโปร่งใส 4. ตรวจสอบเอกสารการเบิกจ่ายก่อนเสนออนุมัติทุกครั้ง 5. รายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างและผลการใช้จ่ายงบประมาณต่อผู้บริหารเป็นประจำ	ต.ค. 2568 - ก.ย. 2569	ใช้งบประมาณตามข้อบัญญัติ	กองคลัง / หน่วยงานเจ้าของโครงการ

ลงชื่อ

(นายณัฐพล ศรีจันทร์)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพุดสวรรค์